

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ:

INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială :: ::

Unitatea

REDACTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Hoare bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Purificare

Este greu să mai vorbești de stricăciunea vieții publice. Arie răsuflată. O cântăm cu toții, de atâta vreme, fără întrerupere, pe toate gamele. Revoltați, rușinați, înfuriați, țipăm, urlăm, ne sbatem. În sadar. Puvoiul corupției trece, sfidător, îngropând în noroi tot ce avem mai bun, mai frumos.

O nădejde mai avem: guvernul actual. Pe steagul lui e scrisă cu slovă de foc lozincă purificării. În închipuirea noastră, vorba capătă puteri de vrajă. O vedem sabie cumplită, care taie fără milă, fără odihnă, fără considerație tot ce e putred în trupul neamului.

A face de pe acum judecata rezultatelor, ar fi nedrept. Ne dăm doar seama că nici odată nu va fi raiu pe pământ și cu atât mai puțin se poate transforma în raiu iadul pe care îl trăim. Înțelegem prea bine, că boalele vechi se vindecă încet. Mai ales, că izvorul fărâdelegilor e în suflete, în morala lor scârbuță și patimile lor mărite fără frâu. Ori, fisionomiile sufleteste se schimbă greu.

Trebuie să recunoaștem, de altă parte, nu numai incontestabilele bune intențiuni ale cărmuitorilor de azi, nu numai îndrăzneala nouilor concepțiuni pe cari se străduiesc să le încetățenească în viața Statului, ci și eforturile continue ce le depun tocmai pentru curățirea putregaiului moral din organismul țării. Rețeaua, tot mai întinsă, de măsuri profilactice și îngrijiri cuprinse în legi și ordonanțe sunt mărturie.

Totuși, opera de purificare nu ne pare nici destul de radicală, nici destul de grabnică. Terapeutică inaugurată ar fi admirabilă pentru vremuri normale. Boala noastră este însă, o recunoaște toată lumea, de gravitate excepțională.

Înțelegem scrupulozitatea legalistă a guvernanților noștri. Când vrei să introduci în viața publică domnia legii, nu te poți face însuși călător de lege, nici chiar pentru a repune la locul ei dreptatea și legea călcată în picioare de cei fărâdelege. Nu înțelegem însă îngăduința arătată unor reprezentanți înalți ai vechilor păcate, deveniți subit supralegiști, pentru a zădărnici prin întârziere și intrigă bunele porniri de îndreptare.

Apreciem considerațiunile de umanitate blajină deprinsă cu nenorocitul căzut în ghiarele legii. Dar salus reipublicae suprema lex și strășnicia dreptății e indispensabilă în vremuri de răutate excepțională.

Cerem această nemiloasă strășnicie în primul rând față de unele practice și apucături vechi, cari cearcă să se salveze și în noua lume ce trebuie să vină. Să se curme odată tot ce mai samândă a risipă, favoritism, parasitism în viața publică.

Sunt necesare, în ohip deosebit, sancțiuni necruțătoare, excepționale. Transferările, adese prin avansare, sunt remedii ridicole față de răutatea în care ne sbatem. Mulțimile nenumărate de oameni cinstiti — căci sunt puțini cei răi! — au dreptul să ceară nu numai o statistică a celor necinstiti, ci și una a sancțiunilor aplicate!

Alt cuvânt

— În continuarea discuțiunii asupra controlului în biserică —
de Dr. VASILE CERGHIZAN.

Centrele industriale, școlare, militare sunt tot atâtea puncte de observație a grijei ce o poartă păstorii din regiunea respectivă de sufletele încredințate lor.

Preotul garnizoanei se convinge ușor de toată solitudinea celor „din via Domnului” pentru tinerime, nădejdea viitorului. Preotul urban și cu deosebire cel din localități uvriere, miniere, dacă imitează fidel pilda Păstorului celui bun, căutând să ia pe umerii săi toate oile turmei sale variate, degrab va cunoaște pulsul vieții religioase din ținutul ale cărui brațe afluiază spre parohia sa. Iar profesorul de religie experiază an de an rezultatul muncii depuse de cateheții școlii primare în creșterea și instruirea creștinească a pruncilor, floarea „împărăției cerurilor”.

Scriitorul acestor șire zece ani încheiați a privit, în oglinda unui centru școlar, truda fraților dintr'un ținut destul de întins. O experiență neînchipuit de măhnitoare dela începutul celui de al XI-lea an de observație se cere insistent a fi pusă pe hârtie și adusă în legătură cu controlul.

Doi elevi trecuți în cursul superior au urmat, cu progres bun, cursul secundar inferior în oarecare școală. Religia le-a propus-o un preot cu foarte remarcabilă poziție ecleziastică; îmbrățișat cu multe simpatii, încunjurat cu elogiase considerații de mai marii săi și învăluit cu distincții. Acești elevi idee nu au de Catehism, de Mica Biblie, de Testament Vechiu, T. Nou. Nici titlu, nici conținut, nici măcar cunoștință sumară de materia propusă în clasele inferioare. Tot ce știu este că au învățat cândva, undeva, „Biblia Copiilor” cu Ioan Botezătorul, cu nașterea lui Isus și cu patimile lui Isus.

Perfect autentic. Fără umbră de exagerare. Și acum legătura dureroasei experiențe cu controlul! Este necesar și operant controlul, crea-va el preoți, în speță cateheți, model? Să se limiteze controlul la lucrări efemere (matricule, registre, ocupații laterale)? Să se prefacă în corecțiune frățească?

Organismele vii au o lege biologică fundamentală: funcțiunea creiază organul. Știind că biserică este organism viu și cunoscând anevoința tacticoasă cu care operează ea reformele în sinul său, este ușor de înțeles că numai controlul factic a produs, în cursul veacurilor, organele de control. A trebuit și trebuie să se exerceze control. Dar tocmai trebuința care l-a introdus arată, că menirea lui este să lecuiască și să prevină ranele cari l-au reclamat. De aici până la a deveni panaceul tuturor neajunsurilor pastorale este o prăpastie vastă.

Practicat în măsura uzuală este destul de inoperant chiar și în atribuțiile proprii. Ca să aibă eficacitate, controlul trebuie amplificat.

Ilustrez cu experiența menționată. Sunt sigur că preotul din cazul relatat a primit distincții și a intrat în grația superiorilor numai în urma activității preoțești inexceptionabile. (Nu ne putem nici imagina o apreciere a preoților de către căpeteniile bisericești pe teme de considerente străine de pastorație). Următor acestei convingeri, sunt sigur că a făcut regulat și orele de cateheză la respectiva școală secundară. Că osteneala sa a rămas infructuoasă derivă — probabil — din insuficiența sistemului de predare.

A controla orele de cateheză, predicile preotului (lucrările scripturistice le trec, fiind ceva efemer!), funcțiunile pastorale etc. este foarte bine. Dar prin asta numai nu se garantează scoaterea din întunec a credincioșilor. Sunt frați cari neglijă instrucția religioasă — și în biserică și în școală — nu din comoditate ci pentru că, vorba lor, „nu mă ascultă nime”: copiii, în școală, se joacă, credincioșii în biserică dorm, ori pleacă acasă. Ca să fii ascultat trebuie să legi atenția. Pentru asta se cere metod, praxă și modele. Pentru umplerea rubricilor din matricule se dau îndrumări, modele și se fac „observații” an de an. *Oare golul din mintea și inima credincioșilor — fie copii, fie adulți — îl poate umplea oricine fără îndrumări și observații?* Nici decăt.

Iată pentru ce am zis că „trebuie amplificat controlul”. Și anume cu îndrumări. Organul de control trebuie să fie în acelaș timp un foarte rutinat îndrumător în toate ramurile pastorației și a tot ce are vre-o legătură cât de depărtată cu ea, dar cu deosebire în opera didactică, atât în școală cât și în biserică.

Un frate grăia, apropo, acum 3—4 ani, cam în felul acesta: noi (era vorba de preoțimea noastră) nu putem deveni propoveduitori buni, pentru că nu descoperim unul altuia scăderile predicilor. Comunicarea și recunoașterea greșelilor — adaug eu — însoțită de povește pentru evitarea lor și pentru însușirea unui metod bun, sunt condiții inevitabile pentru orice progres în comunicarea cunoștințelor religioase.

Aceste se pot face, când și unde, și dela egal la egal. Dar de regulă sunt mai cu efect dacă vin dela organul superior, respectat și, dacă este cazul, temut. Așa sosim la a 2-a amplificare a controlului: *sancțiunea*.

Pe control și numai pe el, să se întemeieze păreri mai înalte. Organul de control

să aducă supușilor săi și remunerații și pedepse în deplină dreptate. Atunci va fi iubit, respectat și temut. Iar controlul își va atinge ținta: va săvârși operă utilă, indispensabilă în imensul și eternul organism al bisericii.

Lourdes în 1929. Vraja puterilor tainice cari se arată la celebrul sanctuar al Preacuratei, crește din an în an. Numărul pelerinilor atinge cifre uimitoare.

În prima jumătate a lui Septembrie, de pildă, au intrat în gara Lourdes nu mai puțin de 79 trenuri speciale. La sărbătoarea Nașterii Preacuratei s'au adunat, într-o singură zi, peste 60.000 închinători. Inghesuiala este așa de mare — calmă și cucernică de altfel — încât servicii speciale de autobuze au trebuit înființate pentru a transporta zilnic în localitățile învecinate marea flotantă de creștini cari nu găesc adăpost în oraș. Se dă ca sigur că anul 1929 își va încheia socoțile cu cifra formidabilă, cea mai mare până acum, de un milion și jumătate de pelerini.

Nu mai puțin sporește numărul medicilor, credincioși și necredincioși, profesori universitari și conducători de clinici, specialiști și chirurghi cu faimă, cari iau parte la lucrările biroului medical. Până la 5 Sept. numărul lor s'a ridicat la 642, cu 86 mai mulți decât anul trecut.

Două vindecări miraculoase au fost, în deosebi, obiectul constatărilor oficiale în zilele din urmă. Tânărul seminarist *Albert Desailly*, din diecesa Soisons, vindecat în 16 Sept. 1928 de tuberculoză pulmonară ajunsă în stadiul ultim. Revenit anul acesta el a fost găsit deplin sănătos, și cu greutatea sporită dela 45 Kg. la 84 Kg. — Dna *Charette* din Nancy, de 52 ani, vindecată tot în 1928 de o tumoră gastro-hepatică, constatată ca extrem de gravă prin multe cercetări și certificate medicale, este asemenea perfect sănătoasă.

Nu mai puțină uimire au stărnit două vindecări din acest an. Dș. *Le Révérend* din Cherbourg suferia de mai mulți ani de tuberculoză peritoneală și pulmonară. A fost transportată la Lourdes aproape moartă, inspirând continue griji personalului dela trenul bolna-

vilor. După cea dintâi baie în piscină s'a ridicat, a umblat și mâncat normal, dovedindu-se sănătoasă. Starea actuală comparată cu cea descrisă în certificatele medicale arată o transformare completă. — Dș. *Menu*, adusăcu trenul de bolnavi din nord, nu a putut fi vindecată prin nici o intervenție medicală de boala ei de rinichi. La 2 Sept. a început să umble, și rinichile a fost găsit de medici în stare normală.

Totuși vindecările miraculoase ale anului acestuia sunt încă în studiu și se vor constata definitiv numai mai târziu, după toate procedeele severe ale biroului medical.

Lucrurile Domnului sunt minunate!

La granița de vest

— Biserica în slujba ridicării neamului —

Șoseaua ce duce dela Satu-Mare spre dealurile Codrului, trece prin trei comune șvabești: Arduș-Rădești-Beltiug. Case frumoase, așezate în ordine, gospodării bine orânduite, vădesc un popor harnic, o stare de belșug. Biserici pompoase mărturisesc despre dărnicia contelui Károly, care a sprijinit din greu pe coloniștii săi favoriți. Cu graiul și portul românesc nu te prea întâlnești în aceste comune. Pare, că nici nu locuiesc români pe aici.

Un popas la *Beltiug* m'a convins despre contrarul. Într-o curte lucra o mulțime de oameni, unii cu carul, alții cu mâinile. Graiul românesc m'a atras și am intrat în vorbă. Glasul le e duos... „Suntem, dle, aici aproape la 800 români uniți. Locuim pela margini de sat. Părinții noștri, și dintre noi mulți de mici am venit aici din satele de prin Codru, ca să găsim o soartă mai bună. Am intrat servitori pela șvabii bogăți, ne-am văzut traiul asigurat și nu ne-am mai reîntors. Cu slujba grea ne câștigam pâinea de toate zilele, dar ne lipsea cu totul hrana sufletească. N'aveam nici biserică, nici școală. Abia odată, de douăori pe an puteam asculta sf. Liturghie în limba noastră.

„Acestei lipse a pus capăt bunul nostru Păstor dela Oradea, când în anul 1923 ne-a organizat în parohie, iar la anul ne-a trimis

și părinte sufletesc. Bucuria ni-s'a schimbat în durere, atunci când am văzut, că nu putem așeza pe părintele nostru. A stat ca chiriaș în locuințe slabe și nesănătoase pe la cei șvabi bogăți, până când în anul trecut ne-a părăsit. Ținuta dușmănoasă a șvabilor, față de organizarea noastră și-a ajuns culmea atunci, când ne-a venit noul Părinte. N'am găsit o locuință în tot satul și am fost siliți să transformăm în locuință pentru noul nostru părinte sufletesc un magazin ale unui măcelar din loc.

„Pentru a pune capăt acestei stări triste și umilitoare, la îndemnul și în nădejdea sprijinului promis din partea I. P. S. S. bunului Arhieru Valeriu dela Oradea, pus-am umăr la umăr și am cumpărat acest intravilan cu o casă veche, pe ruinele căreia vrem acum să ridicăm noua casă parohială, ca apoi nestingeriți de nimeni să putem începe clădirea noului Sion...“

M'am depărtat de acești creștini buni, bucurându-mă din tot sufletul de lupta ce biserica o duce într'aceste părți pentru întărirea sentimentului religios și ridicarea poporului românesc.

Călător

Pax Romana. Acest nume îl poartă asociațiunea internațională a studenților catolici. Intemeiată în 1920, de Elveția, Spania și Olanda, ea înglobează astăzi federațiunile studențești alor 18 țări, cu peste 42.000 membri.

An de an, Pax Romana ține un congres, în care se discută chestiunile internaționale și catolice, interesând studențimea. Pe deasupra, participanții la congres, elita tineretului atâtor neamuri și cărmuitorii lor de mâine, au prilejul să se cunoască și aprecieze împrumutat, să ia informațiuni prețioase asupra stărilor din diferitele țări, să lege prietenii trainice, cari nu pot fi inutile în străduințele de unire și bună înțelegere a popoarelor.

Anul trecut congresul s'a ținut la Cambridge, cuprinzând problemele discutate sub titlul sugestiv de „poduri rupte“, iar acum la Sevilla, unde s'a discutat ca temă generală: *Valorile moderne ale catolicismului din punct de vedere al culturii intelectuale.* După

☐ ☐ Folța „Unirii“ ☐ ☐

Întâia virtute

— File rupie din însemnările unui preot —
de DUMITRU NEDA.

III.

Iar dacă-i așa — și știm că așa este — atunci aici e locul să se spună: Cel' ce poate cuprinde să cuprindă (Mt. 19, 12)! Câtă vreme suntem călători spre împărăția cerurilor, avem să ne ținem de lozincă: Cel drept să mai facă dreptate; și cel sfânt să se mai sfințească (Apoc. 22, 11). Care va să zică: Cel smerit să se și mai smeriască; să se pogoare pe scara acestei virtuți până la cel din urmă fușel. Ori dacă vrei mai bine așa: să urce toate treptele acestui calvar, pe piscurile cărui stăpânește pacea carea covârșește toată mintea și adie sufletul veșniciei.

Cassian vorbește de zece trepte ale smereniei, reflectând asupra-le lumina austeră a Răsăritului. Sf. Ignățiu de Loyola și M. Olier le comprimă la trei. Sf. Benedict († 543), precis și exhaustiv obiectul, pe baza experienței proprii și în calitate de duhovnic încercat, pe deasupra profund pătruns de tradițiunile monastice orientale-grecești¹⁾, fixează acestetrepte la numărul de douăzeci și două.

a) Șapte din aceste trepte privesc fapte launtrice:

1) Frica Domnului; servilă întâiu, reverențială mai apoi, ca să se termine în închinare cucernică.

2. Supunerea voinței noastre celei a lui Dumnezeu, prin ceea ce mărturisim, umiliți, că atârnăm de El.

3. Ascultarea de mai mari, pro amore Dei. Dat fiind că-i mai greu să ne plecăm oame-nilor ca lui Dumnezeu, e limpede că lăpădarea de sine în cazul acesta e mai mare ca în cazul anterior.

4. Supunerea resignată la răbdarea oricărui greutăți și neplăceri, tacita conscientia, fără a se plânge cândva, cuiva, cu gândul numai la răsplata cerească și la umilirile Domnului.

5. Destăinuirea greșelilor ascunse, tainice (chiar și gândurile), înafară de spovedanie. Cuge-ul că trebuie să-ți descoperi și greșelile cele mai dosite, reține pe om s'apuce pe povârniș, spre prăpastie și pierzare sigură.

6. Impăcarea cu tot felul de lipsuri și de slujbe de rând, ca unul ce nu este vrednic nici de ceea ce i-s'a încredințat.

¹⁾ cf. D. Ursmer Berlière: L'ordre monastique des origines au XII-e siècle². Maredsous. 1924. pag. 40 (Collection «Pax» vol. I).

²⁾ Intreg cap. VII al Regulei benedictine, comentat în chip măestru de D. Columba Marmion: Le Christ, idéal du moine. Maredsous. 1924 pag. 277 - 333.

7. Treaptă la care puțini se ridică: Să te crezi sincer, din adâncul inimii tale, cel din urmă dintre oameni: „Si omnibus se inferiorem et viliorum intimo cordis credit affectu“.

b) Cinci din aceste trepte privesc manifestarea înafară a preocupărilor launtrice:

1. Incunjurarea oricărei singularități. Extravaganțele de orice fel sunt o dovadă de deșertăciune și de mândrie.

2. Tăcerea. Nu vorbi când nu ești întrebat, ori când n'ai pricină bine întemeiată de a vorbi. Și mai lasă și pe alții s'ajungă la vorbă.

3. Stăpânește-ți râsul. Râsul sgomotos și sine fine.

4. Fii rezervat în vorbă. Adecă: vorbește cu amabilitate, smerit, grav și sobru, ca un înțelept, nu ca o paiată sau ca o hodorogă.

5. Modestia ținutei vadește și ea prezența smereniei. Felul cum pășești, cum te așezi, cum privești, (modest și neafectat), cum îți ții capul: totul tradează vanitate ori smerenie.³⁾

Fericți cari pătrund gândul Sfântului și-și potrivesc viața amăsurat învățaturii lui.

IV.

Humilitas-veritas. Cu cât cineva vede mai bine în adevărul lucrurilor, cu atât e mai smerit. Sf. Bernard are, între nenumărate altele, și această vorbă de aur: Humilitas est virtus qua homo *verissima* sui agnitione sibi ipsi vilescit.

³⁾ Cf. A. Tanquerey: *Precis de Theologie Ascetique et Mystique*⁴ Paris. 1925. pag. 711 - 712.

o excursiune încântătoare prin Spania, congresiștii s'au întrunit la Sevilla și au ținut, în 4 Septembrie, ședința solemnă de deschidere, în capela universității. A prezidat însuși Infantele Spaniei Don Carlos, asistat de Cardinalul arhiepiscop al Sevillei și de rectorul universității.

Impărțiți în comisii, delegații au studiat chestiunile care privesc pe studenți, în primul rând pe cei catolici, în deosebi: relațiunile internaționale, cooperarea intelectuală, chestiuni economice, misiunile, activitatea profesională. În fiecare zi, apoi, câte un profesor de universitate celebru, din diferite țări, a ținut conferință despre diferitele laturi ale temei generale, ca de ex.: despre criteriul catolic al ideii de patrie și internaționalism; viitorul și perfecțiunea civilizațiunii apusene după catolicism; viitorul sociologiei în lumina doctrinelor catolice; catolicismul și curentele filosofiei moderne.

S'au luat numeroase hotăriri de ordin practic. Se va redacta un *vade-mecum* al studentului catolic, care va orienta asupra instituțiilor și asociațiilor catolice din toate țările. S'a încheiat un acord cu „confederația internațională a studenților” (C. I. E). În fine s'a ales un nou comitet de direcție. Președintele va fi german. *Intre cei cinci membri ai comitetului unul va fi delegatul României.*

„Pax Romana” este unul din firele de aur din cari se țese viitorul mai bun și mai pașnic al omenirii. Ne bucurăm, că studențimea noastră s'a știut încopcia în această tovărășie luminoasă și nădăjduim că delegații noștri vor face cinste numelui de român.

Katholikentag

— O pildă pentru organizarea AGRU-lui —

„Katholikentag” se cheamă adunarea generală a catolicilor germani. Întâia s'a ținut în 1848. În cadre și cu ținte modeste. Se prelindea și pentru catolicii oropsiți ai Germaniei libertatea civilă și religioasă adusă de revoluție pe seama tuturor.

Au urmat apoi vremuri grele. O jumătate

veac de muncă fără odihnă, de organizare tenace. Nici frământările Kulturkampf-ului n'au putut înăbuși sforțările metodice de închiegare catolică.

Roadele se simt. Mai ales după războiu. Catolicii germani, abia a treia parte a populației, au cuvânt hotărîtor și rol conducător în viața publică a țării. Spre binele ei. A 68-a adunare generală, ținută anul acesta la Freiburg în Breisgau, din 28 August până la 1 Septembrie, este ilustrarea vie a acestei situațiuni, marcând în aceeași vreme un pas înainte pe drumul biruinții.

În locul batjocurilor de odinioară, pădure de steaguri și flori au așteptat pe congresiști în încântătorul oraș al Rhinului. Fără deosebire, de confesiune și colorit politic, toată populația în haină de sărbătoare, toate reuniunile cu uniforme lor pitorești, s'au amestecat în valurile fără număr ale congresiștilor, luând parte sinceră la bucuria și la preocupările lor.

Autoritățile în frunte. Alături de primar, însuși președintele statului Baden, succesor al unei dinastii protestante, a ținut să deschidă congresul și să ia parte la toate ședințele solemne. La fel premierul Bavariei și mai mulți miniștri. A fost aclamat în deosebi fostul cancelar Marx, căruia i-s'a dat prezidenția adunării, și actualul ministru al Reich-ului Wirth, care venia deadreptul dela Haga. În jurul lor, toată elita vieții politice, intelectuale și economice a Germaniei, toți conducătorii acelei pe dreptul admirate rețele de asociații religioase și sociale din țară. În aceste adunări generale, stăpânite de gândurile evangheliei și aerul rugăciunii, lămurit distincte de formațiunile politice, își caută cu toții inspirația profundă și unitatea orientărilor pentru străduințele lor din viața socială și publică.

O problemă, cea mai arzătoare și cea mai importantă dintre toate câte are societatea zilelor noastre de fierbere, a fost centrul dezbaterilor din acest an: familia creștină. Mai întâi s'a discutat tema de către adunarea delegaților cari, împărțiți în 6 comisii, au examinat punctul de vedere moral și religios, datoria clerului, asistența socială și caritativă, punctul de vedere social și cel civil. După

dezbateri libere de 36 ore, problema a fost tratată, sub diferitele ei aspecte, în discursuri substanțiale, în cele 5 ședințe generale, principalele manifestări ale congresului.

Adunarea nu s'a mărginit la constatarea formidabilei distrămări în care se sbate familia creștină, ci a căutat cauzele și remediile răului. În concluzie, s'a dat ca țintă tuturor organizațiilor catolice, ca și singuraticilor membri, în deosebi celor cari îndrumă viața publică, să lupte pe toate căile pentru orientarea întregii politici sociale spre familie, întoarcerea femeii la cămin; organizarea de distracții sănătoase; întrebuițarea cărții, presei și cinematografului; reprimarea imoralității; limitarea divorțului; educația în școală.

Paralel cu dezbaterile solemne generale, și-au ținut adunările toate grupările mari de asociații și reuniuni ramificate pe țara întreagă, diferitele asociații școlare, ale părinților și elevilor, liga pentru apostolatul laic, operele caritative, Volksverein-ul, Caritasverband, Bonifatiusverein, cele pentru presă grupate în Augustinsverein, ș. a.

Inspirația profund democratică a întregii adunări o arată imensa mulțime de popor — la liturghia celebrată în liber de Nunțiul Pacelli au luat parte peste 100,000 oameni! — care s'a adunat cu entusiasm nefățărît în jurul conducătorilor săi, garantând trăinicia și nădejile de biruință ale întregii organizațiuni.

Impunătoare prin mulțimea și calitatea participanților, prin înălțimea și competența discuțiilor, prin aerul de rugă și entusiasm religios ce a stăpânit, prin conștiința solidaritate a tuturor în hotărîrea de a duce la izbândă cu sforțări unite cel mai ideal program social, adunarea catolicilor germani din 1929 s'a dovedit în faptă ceea ce visau începătorii din 1848: „parlamentul spiritual al poporului german”.

Sforțări de zeci de ani au trebuit până s'a ajuns aci. Muncă desinteresată. În fruntea ei a stat preoțimea, care în Germania nici odată nu a pierdut din vedere problemele sociale. Dovadă și faptul că pâr. Braun este de 7 ani neîntrerupt, în toate guvernele țării, ministru al muncii. Dar izbânda este atât de impunătoare, încât răsplătește toate ostenețele.

Fie pilda catolicilor germani un nou îndemn pentru alcătuirea neîntârziată a AGRU-lui nostru, care în același fel vrea să înfăptuiască programul social al evangheliei.

Mussolini și concursurile de frumseță. Sbenguiala imorală de după războiu a încetățenit și în Europa molima americană a târgurilor de fete, etichetate „concursuri de frumuseță”. În multe țări autoritățile bisericesti s'au pronunțat și au lucrat împotriva lor. În chip deosebit organizațiile catolice din Italia au cerut guvernului un act de curaj, pentru apărarea moralității publice și demnității femeii. Ca urmare, o *ordonanță recentă a lui Mussolini*, primită cu vie satisfacție în toate cercurile, *oprește concursurile de frumseță*. Într'un articol foarte interesant, Ducele a ținut să dea și rațiunile cari justifică această ordonanță.

„În Italia — scrie între altele capul guvernului — am șters concursurile de frumseță. Vraja fizică deprinsă de femei este un simbol prea sacru al virtuții feminine și al dragostei decât să poată fi dusă în târg. Nu este obiect de arătare, expus fără rușine admirațiunii ipocrite.

„Tinerile sclave din răsărit, duse pe piața Levantului pentru a fi vândute, cercau să se ascundă de rușine; reginele și prințesele frumseții, în schimb, sacrifică roșeața sfielnică proprie femeii, privirei impudice și reci a

ipocrizia farisaică, la fel cu exagerarea smințită, sunt străine smereniei adevărate. În medio virtus: nici prea-prea, nici foarte-foarte.

Adagiul apostolic: Domnul celor mândri le stă împotriva iară celor smeriți le dă dar (Iac. 4, 6; 1 Petru 5, 5), e unul din farurile luminoase ale vieții preoțești. Pașii făcuți la lumina acestui far sunt pași siguri ce duc deadreptul spre înălțimi izbăvitoare, cu ocolul atâtor frecări deplorabile și dezastruoase în cariera spinoasă a sacerdoțiului pastoral.

Câte curiozități s'ar evita și câte josiicii s'ar incunajura, *dacă*, bunăoară, s'ar ținea seamă de postulatele smereniei când cu recursul la câte un post vacant, la câte-o parohie „bună” dată în concurs! Adecă, ce vezi cu atari prilejuri? Abia ajunge vestea la urechile pâr. Pintilie, că se și flințează la fața locului. Acoio cu ceruza într'o mână, c'o hârtie într'alta, se interesează cât aduce sesia, cât fac stolele, câte și ce fel de venite laterale sunt, — în spe, cel puțin, — și când și-a încheiat socotelile cu: „Face” e și gata cu rezoluția: Și acum „la lucru” băiete! Că aptitudinile lui intelectuale sunt mult mai pre jos de cele reclamate de poziția luată la ochi, că „anteactele”-i cunoscută și comentate îi fac cu neputință orice pastorație cu roduri duhovnicești, că frați cu altă pregătire și altă activitate la dosar sunt îndreptățiți să capete, fără discuță, acel post, aceea parohie, — asta nu mult înseamnă pentru Nesmerenia Sa puțin Sfințitul Pintilie cel

insinuant, intrigant, împodobit cu toate virtuțile unei lichele veritabile. Imi dau cu socoteala că cele mai amare pilule și cele mai grele cruci pentru Vlădici le oferă tocmai aspectul „luptelor” dintre frații în Hristos pentru cucerirea câte unei redute mai de frunte!

Boala împunsăturilor „frățești” dintre preoți dealtfel e veche-veche, cât nu ne duce mintea. Dela Șumiri, — un popor ce-a hălăduit pe meleagurile răsăritene, cu două milenii și mai bine înainte de nașterea Mântuitorului — ne-au rămas șase proverbe și — e cât se poate de caracteristic — unui dintre acele proverbe sună plin de sarcasm: *Slugile se sfădesc și popii se bârlesc*¹⁾.

Bagseama: accesul la câte-un os de ros nici când nu s'a putut face fără ghionturi reciproce.

Smerenia creștină singură săvârșește minuni de finețe în acest punct.

Spre normalizare. În conțelegere cu Banca Națională, ministerul de finanțe a dat o circulară tuturor punctelor vamale, prin care dă voie tuturor celorce ies din țară să ducă orice cantitate de valută străină. Această înlesnire în viața economică dovedește lămurit, că stabilizare este la adăpostul oricăror surprize.

¹⁾ cf. Dr. Kmoskó Mihály: Négyezer éves sumir közmondások, la Toma István: Élet és irodalom. Budapest. 1914 pag. 141.

chipului cioplit. — Modestia dă mai mare putere atracției feminine, pe când nerușinarea e ca și blestemul adevăratei frumuseți.

Socotind concursurile de frumusețe ca una din cele mai caracteristice forme ale distrămării morale, care neagă femeii misiunea sfântă de mamă, Mussolini conchide:

„Onorăm și ne închinăm respectuoși femeii, întrucât își împlinește adevărata misiune. Educațiunea, organizațiile cu scopuri sociale și igienice, artele, sunt pentru femei în continua complexitate progresivă a vieții moderne, tot atâtea câmpuri binedefinite în cari se dezvoltă aptitudinile ei excepționale, cari nu pot fi înlocuite. Când o privim în virtuțile ei nobile și în măreția ei de matronă, nu putem tolera să fie purtată în triumf pe străzi ca „regină a frumuseții“, pentru escitarea plebei lipsite de emoțiile înalte pe cari ar trebui să le stimuleze nobilile calități ale femeii.“

Pilda Italiei ar trebui urmată în toate țările creștine!

Știri mărunte

Personale. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a numit pe pâr. *Gavril Metea* paroh la Uioara de sus; pe pâr. *Ioan Petraș* adm. parohial la Gălăuș; iar pe pâr. *Silviu S. Marian* adm. par. la Turdaș.

Plata salariilor. Un permanent motiv de legitimă nemulțumire a fost pentru funcționari întârzierea cu care li-se plătesc amărătele salarii ce primesc. De aceea va face mare bucurie dispoziția luată de curând pentru curmarea acestui rău. Pe viitor toate instituțiile de stat trebuie să-și plătească funcționarii la 1 a fiecărei luni. Ar trebui însă, pentru asigurarea împlinirii acestei dispozițiuni, schimbate radical și modalitățile de plată, extrem de incurcate și greoaie, în vigoare astăzi.

Rusia și Vaticanul. Ziarul din Berlin „Vorwaerts“ anunță că ambasadorul Sovietelor la Berlin a început negocieri cu Nunțul Papal, în vederea reluării relațiilor diplomatice între Rusia și Vatican. Vestea, neconfirmată încă oficial, a făcut senzație, date fiind consecințele foarte importante pe cari le-ar avea în politica Europei realizarea anunțatei împăcări.

Se suprimă timbrul de asistență socială. Consiliul consultativ al comunicațiilor a hotărât desființarea timbrului de asistență socială de 25 și 50 bani la scrisorile, cărțile poștale, telegramele și convorbirile telefonice interne și de 1 Leu la telegramele externe prezentate. Venitul realizat din aceste timbre de către ministerul ocrotirilor, în sumă de circa 27 milioane, i-se va plăti integral de către oficiul P. T. T. În schimb, se va spori de la 5 la 6 lei taxa scrisorilor interne pentru prima unitate de greutate. Se face, în felul acesta, o simțitoare înlesnire populației, crușându-se în aceeași vreme o serie întreagă de funcționari și cheltuielile de tipărire a timbrilor pomenite, fără a se reduce veniturile asistenței sociale. Mai simplu și mai economic.

Locale. Duminica viitoare, a 4-a după înălțarea sf. Cruci, va predica în catedrală Rvssm. Dr. *Ioan Coltor*, canonic mitropolitan.

— Cu invocarea solemnă a Spiritului Sfânt în biserica catedrală, Vineri dimineața s'a deschis anul școlar la academia de teologie. Seminarul „Bunei-Vestiri“ ocrotește anul acesta 142 de aleși ai Domnului. Dintre ei 35 sunt noi intrați în întineritele ziduri de rugă și studiu: 29 primiți pentru arhidieceză, iar 6 trimiși de eparhia Lugojului.

— S'au făcut iarăși *reparaturi mari la conducta de apă a orașului*. Să sperăm că de-acum

țevile sunt în bună rânduială și nu va mai fi nevoie să desfundăm în fiecare lună toate străzile. De aici nu urmează însă, că vom avea și apă. Asta depinde de bunăvoința capricioasă a izvoarelor. E timpul suprem să ne gândim la soluționarea deplină a celei mai importante probleme a gospodăriei orașului nostru!

Plaga cea mare. Alături de altele, alcoolismul este una din marile boale ale neamului nostru. Cifrele cari arată stadiul ei sunt înspăimântătoare. Cele 209.493 hectare de vii ne dau 28.033.061 litri vin anual; rachiurile le avem în cantitate de 82.389.196 litri anual; total 113.365.589 litri anual, înafară de lichoururi provenite din spiritul industrial și vinurile importate. Toată această cantitate de alcool, care în bani face cât jumătate bugetul țării, este injectată în plămâni sănătății noastre prin 50.806 guri deschise, așa numite debite sau cârciume, mult mai multe decât școli și biserici laolaltă. Și, nu spre lauda noastră fie zis, în această privință Ardealul conduce. Pe când vechiul regat are o cârciumă la 323 locuitori (total 24.269), Basarabia la 571 (total 5350), Bucovina la 342 total (2392), Ardealul are tot la 272 locuitori o cârciumă. — Iată o problemă extrem de gravă, la care pare că nu ne mai gândim.

Economie de 2 miliarde. Ministerul finanțelor a trimis celorlalte departamente noi instrucțiuni privitor la alcătuirea urgentă a bugetului pe 1930. În general, se impun economii mari pe toată linia. Se va reduce, între altele, capitolul de materiale cu 10 la sută față de bugetul în curs. Singur la această rubrică bugetul va fi degrevat cu peste două miliarde lei.

Nu vor fi manevre regale. În toamna aceasta urma să aibă loc marile manevre regale ale armatei. Din motive de economie, ministerul apărării naționale a renunțat la acestea manevre costisitoare, rămânând să se facă și anul acesta numai obișnuitele manevre parțiale. În schimb, economiile realizate în acest fel se vor întrebuiși la sporirea soldei ofițerilor inferiori, în șirurile cărora măsura a produs legitimă mulțumire.

Se caută cantor

Curatorul bisericii gr.-cat. din *Unirea* (f. Vințul de sus; prot. Arieșului) publică prin aceasta concurs pentru ocuparea postului de cantor.

Cererile, provăzute cu diplomă, se vor înainta pe adresa: *Oficiul parohial gr.-catolic Unirea*, (f. Vințul de sus), jud. Turda, până cel mai târziu la *15 Noembrie 1929*, până la care dată concurenții se vor prezenta și personal, la biserică.

Pot concura și cantorii fără diplomă, dacă știu bine cântările și tipicul.

Retribuțiile împreunate cu acest post sunt: 1. Folosirea alor 5 jug. arător; 2. Locuință cu 2 camere; 3. Parte din eventualul lectical și stolare.

Unirea, din ședința curatoratului bisericii gr.-catolice ținută la 22 Septembrie 1929.

TEODOR RADU
paroh.

(989) 2-2

CLOPOTE

În cea mai bună calitate.

Turnătorie de clopote.

Uzinele Metalurgice S. P. A.

TIMIȘOARA IV. Str. Andrei Mureșanu Nr. 3.

(568) 4-4.

Telefon 23-42.

SE CAUTĂ

pentru toate localitățile
PERSOANE

ca conducători de filiale. Comparație specială de depozit și capital rulant nu sunt necesare.
Venit lunar cca 200 dolari.

NOVELTY COMPANY
Valkenburg (Olanda)

(999) 3-3

Antoniu Zeiler

pictor academic

execută

ICONOSTASE

și orice altă pictură
pentru biserici românești

Atelier fondat în 1903

BLAJ, județul Târnava-mică

TURNATORIE DE CLOPOTE

FRITZ KAUNTZ

post

SCHIEB & KAUNTZ

Sibiu — Str. Morilor 2

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, tornate din material de prima calitate ca înainte de războiu efectuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale!

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă

(999) 39-1

ICOANE SFINTE

Reproduceri artistice de pe tablourile pictorilor clasici. — Diferite mărimi. — De la 20—500 Lei. — Domnul Hristos. Precurata Vergură Maria

INMORMĂNTAREA DOMNULUI HRISTOS executată în 5 colori, mărimea 47,50 cm. Lei 80. — Să nu lipsească din casa nici unui creștin.

Se află de vânzare la

Librăria Seminarului, Blaj